

ARRESTA

RIBES Camping. Especialistes en Camping, Caravaning, Nàutica i Temps Lliure.

 Credi-Camping

 Parking de Caravanes

 **Servei de Manteniment
Camping-Caravaning**

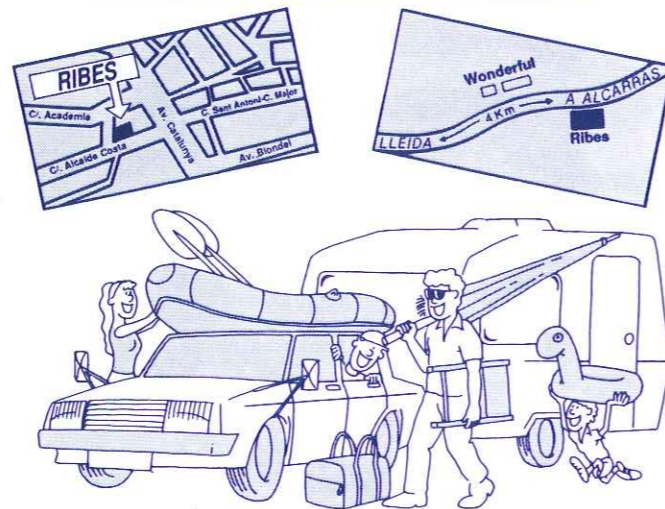
 **Exposició Permanent
de Caravanes Tot l'Any**

 Servei Tècnic Oficial

 **Servei d'Atenció
i Assessorament al Client**

2 centres especialitzats

**C/. Alcalde Costa, 6. LLEIDA.
Ctra. Saragossa, Km. 456. LLEIDA.**

Soliveri
ALIMENTS SANS
I NATURALS

**Preparats Alimentaris
i Dietètics**

DELEGACIÓ DE LLEIDA
RAMON PARDELL i PIÑOL

c/ Caldereries, 8 — ☎ (973) 27 23 95 — 25002 LLEIDA

ARESTA

Novembre/Desembre 1994 - Núm. 12
Revista bimensual

EQUIP DE REDACCIÓ:

Maria Huguet i Recasens
Teresa Serentill i Brescó
Lluïsa Huguet i Recasens
Joan R. Segura i Radigales
Mercè Ciutat i Valero
Jordi Martínez i Barriuso

Josep Vicedo i Brotons
Juanjo Garra i Lorenzo
Jorge Gonzalo i Iglesia
Josep Guàrdia i Ruffie
Mercè Gàzquez i Pons

CORRECCIÓ:

Antònia Forrellad i Bracons

DISSENY GRÀFIC: Josep Herrándiz i Ruso

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Centre Excursionista de Lleida
Paeria, 13, 1r. - Tel. 973/24 23 29 - Lleida

EDITA:

Centre Excursionista de Lleida. Paeria, 13, 1r.

DIPÒSIT LEGAL: L-39-1958

IMPRIMEIX: Impremta Mariana, Templers, 11 - Lleida

PORTADA: Esquí de fons a Sant Joan de L'Erm
Foto: Patronat Intercomarcal de Turisme
TERRES DE LLEIDA

Tirada d'aquest número: 900 exemplars.
Publicació sense cap finalitat lucrativa.
El CELL no està necessàriament d'acord amb els continguts que s'expressen als articles, els quals reflecteixen exclusivament l'opinió dels seus autors.
La reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista serà acceptada molt gustosament, sempre que es faci esment del seu autor i origen.
Subscripció 6 números: 2.200 PTA.
Preu per número: 400 PTA.

Imprès en paper fabricat amb cel·lulosa blanquejada 100% sense clor.

MONOGRÀFIC _____ 2

L'esquí de fons
J.R. Segura i N. Solè

APUNTS I COMUNICACIONS _____ 5

MEDI NATURAL _____ 6

El porc Senglar
Jorge Gonzalo

ENTREVISTA _____ 8

Iban Calzada
Grup de redacció

FET I DIT _____ 10

La boca nord del Túnel de Bielsa
Pep "el valencià"

Primera sortida de la Secció Jove
Joan Luque

XXXVI Pessebre al cim d'una muntanya
Àngel Gàzquez

ACTIVITATS REALITZADES _____ 14

Descens de barrancs

Camarasa Cracks (II)
Jordi Marmolejo

PROGRAMES I CURSETS _____ 16

Editorial

Endavant. Endavant podria ser el crit decidit de qui es posa en marxa per aconseguir una fita excursionista. Endavant podria ser un lema per a una entitat com la nostra, el Centre Excursionista de Lleida. Endavant ha estat la resposta del soci en la recent Assemblea Extraordinària en ser-li presentada la proposta de canvi, adquirint en propietat un nou local, adequat, capaç i digne, per tal d'aixoplugar les nostres il·lusions i servir de plataforma per a futures activitats.

L'adquisició d'un local de propietat per l'entitat, ha estat sempre un desig més o menys possible/engrescador, darrerament en sentir com l'actual local, de lloguer, se'ns queda petit i vell, la Junta havia fet una sèrie de consultes i contactes orientats cap a la consecució, amb possibilitats reals, d'una nova seu social, animats per una bona recepció de la idea entre els socis i per una tendència continuada de creixement del nostre Centre i de la seva situació dins la vida social de la nostra ciutat.

Ara tenim una idea clara del que volem que sigui el nou local del Centre Excursionista de Lleida, tenim concretat un edifici que pot al-

bergar-lo amb les característiques pròpies d'idoneïtat i de possibilitats de creixement de cara al futur, tenim un pla de finançament amb un bon suport de crèdit per part de la Caixa de Terrassa i tenim el "vist-i-plau" del soci, expressat en l'esmentada Assemblea General Extraordinària; per tant, només cal llançar el crit decidit d'endavant... i posar-se a treballar, contant amb tots i cada un dels socis que fan la nostra Entitat, per tal d'aconseguir aquesta «fita» que, sens dubte, ha de marcar la «via» del futur de la nostra Entitat.

Un cop més vull insistir que de fet el Centre no és el «local», que el Centre el constituïm els socis; però l'estatutge social, el «local», és una necessitat bàsica per a l'Entitat i el desenvolupament; el nostre Centre es mereix un estatge social com el que plantegem i es pot aconseguir, però, col·laborant-hi tots; i ara toca fer pinya mirant endavant i toca col·laborar en la mesura de les possibilitats de cadascun...

Agustí Ardiaca
President

L'esquí de fons

1.—Introducció històrica

L'esquí sorgeix com a mitjà de desplaçament de la neu en llocs on és present molts mesos i dificulta la vida normal, com passa als països escandinaus.

La referència més antiga s'ha trobat en pintures ruprestes de fa més de 4.000 anys i és evident que la utilització dels esquís es fruit d'una adaptació de l'home al medi ja que era la manera més ràpida de moure's i practicar activitats vitals com la caça, el comerç, i fins i tot, la guerra.

Sembla que la construcció dels esquís té a veure amb l'observació del comportament del ren, animal que s'adapta molt bé a la neu i que té unes potes que li permeten no enfonsar-se massa i llisca leugerament a cada pas.

Passa a ser esport quan l'home deixa d'utilitzar-lo només amb objectius de subsistència i, a poc a poc, va apareixent l'afany de competició, entre petits pobles, que posteriorment ha evolucionat en les curses actuals populars.

L'esquí de fons esdevé, per primer cop, popular amb la travessa de Groenlàndia en 40 dies per F. Nansen (1888) i l'arribada

al Pol Sud per R. Amundsen (1911). L'any 1924 a Chamonix se celebren els primers Jocs Olímpics d'Hivern únicament amb disciplines nòrdiques. L'esquí alpí, una evolució de l'esquí de fons, no és olímpic fins l'any 1936.

2.—Breus aspectes tècnics

L'esquí de fons es desenvolupa en terrenys eminentment plans i amb pendents «suaus». Encara que en el nostre país, pobre amb neu, es practica on es pot, i per regla general, dominen més les pujades i baixades que a la resta d'Europa on planeja millor.

El tret diferencial del fons, és la llibertat de moviment del taló (com l'esquí de muntanya, el fill més avançat) que suposa haver de tenir un millor domini de l'esquí en no tenir el peu subjecte.

Els esquís són més prims, entre 6 i 4 cm, i estan dissenyats de tal forma que només toca a la neu la cua i l'espàtula en terrenys plans i baixades però en les pujades, en carregar el pes de l'esquiador sobre un únic esquí, també toca la part central o pont on hi ha un element antireculant.

Tipus d'antireculants:

—Escates: Un dibuix de for-

ma similar a les escates del peix que en carregar el pes sobre una fusta es claven a la neu impedit el retrocés, però permeten lliscar endavant.

—Multigrado: Sistema químic que pot anar molt bé en els països amb neu regular però que aquí amb tanta varietat de neu no resulta gens recomanable.

—Ceres: Consisteix a cobrir el pont amb substàncies especials que impedeixen que l'esquí se'n vagi endarrera. És el sistema més perfeccionat però resulta molt complicat tècnicament.

—Força de braços o (remar): Sistema practicat pels «novatos» i que al poc temps oblidem, per falta de forces. I també utilitzat pels que no han encertat les ceres.

Un altre sistema antireculant és el pas de patinador (skating) que va revolucionar els principis teòrics de l'esquí clàssic. La tècnica de patinador es caracteritza perquè els esquís no van paral·lels, ni per dins de traces, sinó divergents i clavant el cantell interior de l'esquí. L'esquiador manté l'equilibri sempre sobre un únic esquí.

3.—Avantatges de l'esquí de fons

3.a.—Millora del funcionament general del nostre organisme:

Sens dubte, la pràctica de

l'esquí de fons suposa:

—Millora de tot el sistema muscular perquè es treballen totes les articulacions.

—Millora del sistema cardio-vascular.

—Millora el sistema respiratori (és un dels esports amb major consum aeròbic)

—Millora de la resistència.

—Millora de l'equilibri dinàmic de la persona.

—Millora l'equilibri i l'agilitat.

—Consumeix les nostres reserves de greixos.

3.b.—Escàs perill de lesions, o sobrecàrregues musculars o òssies.

3.c.—Possibilitat de practicar-lo a totes les edats ja que els riscos són mínims.

3.d.—Possibilitat de gaudir de la natura sense massa aglomeracions ni cues.

3.e.—Practicar un esport sense necessitat de recursos mecànics.

3.f.—Exercir una disciplina ecològica, amb poca alteració de l'entorn.

3.g.—Desenvolupar un esport amb uns costos econòmics reduïts i en un ambient agradable.

4.—On podem practicar-lo

Darrerament s'han obert nombroses estacions d'esquí de fons aprofitant la popularitat d'aquest esport els últims anys. Així destaquem:

Sant Joan de l'Erm (Alt Urgell): Va ser la primera esta-

Unipreus

*...Amics de l'esport
...Amics de l'aventura*

*Al servei de tothom
des de 1896*

IMPREMTA

SISÓ IMPRESSORS
ARIANA

C/. TEMPLERS, 11
☎ / Fax (973) 26 20 38
25002 LLEIDA

ció d'esquí nòrdic oberta a Catalunya (1968).

Lles (Cerdanya): Instal·lacions al Cap de Rec. Connectada amb les pistes d'Aransa.

Aransa (Cerdanya): Junta-ment amb l'anterior, una de les majors àrees esquiables.

Tuixent (Alt Urgell): Con-centra en le moment actual la màxima aflluència d'esquiadors.

Bonabè (Pallars Sobirà): S'estén per la Vall de la Noguera Pallaresa fins a Montgarri i Pla de Beret.

Pla de Beret (Vall d'Aran): Depèn de l'estació de Vaqueira-Beret i per norma no està traçada si no hi ha competicions.

Tavascan (Pallars Sobirà): Les instal·lacions de la Pleta del Prat es caracteritzen per tenir molta neu però no encara tots els serveis.

Guil-Formiguera (Cerdanya): Oberta la temporada passada.

Hospital de Benasc (Alta Ribagorça): Aquests darrers anys han acondicionat l'antic Hospital de Benasc i s'està convertint en una de les estacions més dinàmiques.

Podria ser que el proper hivern aquesta llista s'incrementés amb les pistes de: Portillon, o Salardú (Vall d'Aran), Durro (Ribagorça), Ribera de Cardós (Pallars Sobirà),...

5.- Què oferim al Centre

Des de fa uns anys, hi ha un grup «organitzat» que practica habitualment l'esquí de fons amb totes les seves conseqüències.

A principi de temporada s'organitza una trobada d'esquiadors on es vol introduir els nous afeccionats i practiquem l'esquí conjuntament.

Durant la temporada participem en les marxes populars que, per definició, no són compe-

titives, encara que alguns corren, on poden participar esquiadors de tots els nivells.

D'aquestes destaquem:

Marxa Beret:

Lloc: Pla de Beret. Últim diumenge de gener o primer de febrer.

Organitzada per la Federació Catalana d'Esports d'Hivern. Estil clàssic.

La més nombrosa (més de mil esquiadors) i la més veterana (ja porta 17 edicions).

Marxa Pirineus:

Lloc: Lles-Aransa. Normalment el tercer diumenge de gener, encara que darrerament s'ha hagut de suspendre alguns cops per manca de neu i el seu calendari és variable.

Organitzada conjuntament per les estacions de Cap de Rec i Aransa. Estil lliure.

Cal destacar la magnífica vista sobre la cara nord de la Serra del Cadí i el bon ambient.

Marxa de l'Arp:

Lloc: Tuixent. Generalment, el primer o segon diumenge de març.

Organitzada per l'estació de l'Arp. Estil clàssic.

Destacaríem el caire popular i festiu (i la gran quantitat d'obsequis).

Altres: **Marxa d'Andorra, Marxa Pallars, Trofeu Representació Territorial de Lleida.**

Des que som europeus, un cop l'any, participem en una marxa de les anomenades: Dolomiten Lauf (Austria), König Ludwig Lauf (Baviera) Engadin (Suïssa), Gsiesertal Lauf (Itàlia), Savoyarde (França) aprofitant la infraestructura que ens ofereix la secció d'esquí del CEC.

En acabar la temporada, ens retrobem, sense esquís —al restaurant no ens els deixen posar— per recordar les darreres fites en un tradicional sopar.

Joan Ramon Segura
Núria Solé

Programa d'activitats

Centre Excursionista de Lleida: Passat, Present i Futur

12 de desembre de 1994 al 2 de gener de 1995

Cicle d'Audiovisuals

*Dilluns, 12 de desembre de 1994

Audiovisual d'Alta muntanya «Cerro Catedral» (Patagònia, de Lorenzo Ortiz

*Dimecres, 14 de desembre de 1994

Pel·lícula d'espeleologia «Amb llum i una il·lusió», de Xavier Garza (premiada al Festival Internacional de Cinema espeleològic 1991)

*Dilluns, 19 de desembre de 1994

Pel·lícula d'activitats subaquàtiques.

*Dimecres, 21 de desembre de 1994

Audiovisual «Cho-Oyu '94» a càrrec de Juanjo Garra.

Totes les sessions es faran a la Sala del Casino a les vuit del vespre.

Exposicions

*Des del dijous 15 de desembre de 1994 al 2 de gener de 1995

Exposicions: Segells i Postals antigues de Muntanya

Premi de Fotografia de Muntanya «Oscar Ribes»

L'ahir i l'avui del material de muntanya

Lloc: Sala d'exposicions de la Plaça Sant Joan

Horari: Dilluns a Divendres de 6 a 9

Festius de 12 a 2. Excepte dies 25 i 1

Organitza: Centre Excursionista de Lleida

Entitat patrocinadora: Caixa de Terrassa

Entitats Col·laboradores: La Paeria, La Tenda, Societat Filatèlica

Recordeu que podeu tramitar la vostra tarja de federació abonant el cost pel banc. Informeu-vos a la Secretaria del Centre.

Trobada a la Renclusa

En aquest llarg, calurós i cremat estiu 94, s'ha produït un fet extraordinari per a la gent dels tres mils, s'ha trobat un piolet vell, molt antic al soterrani de La Renclusa, d'aquells que tothom vol tenir penjat a la paret.

Com tothom sap, ja fa molt temps que es parla que el refugi de la Renclusa necessita una remodelació, una reestructuració a fons. I és que ja fa 78 anys que el van inaugurar, els anys no passen en va...

Després de molt temps de parlar-ne, per resoldre reticències localistes, formulismes legals, i qüestions financeres, sembla que finalment hi ha una entesa entre el CEC, l'ajuntament de Benasc, les institucions públiques aragoneses i les esportives espanyoles per tal de començar les obres al més aviat possible.

Qui s'ha interessat per la qüestió, ha vist els plànols nous, on es veu una sala nova direcció als «sanitaris» actuals; i a més, s'ha assabentat del sistema previst per a la gestió del refugi: un any en tindran cura els de la Federació Aragonesa de Muntanya i una altre els de la CEC, i així alternativament. Hi ha qui diu que aquest és el millor sistema per no fer mai res de bo...

Com a pas previ, s'ha fet una petita neteja del soterrani del refugi. I com era d'esperar s'han trobat de tot: llaunes de begudes de tota mena, ampolles de vi «gran reserva» agrejats, patates grillades, llaunes sense etiquetes, ratolins momificats, xampinyons, pa fossilitzat, cordes desfetes, etc. I entremig d'aquest caos de records històrics, ha aparegut un piolet, un magnífic piolet, molt llarg, d'uns 1'40 metres, de bona marca, RICHARD-STAUB de Zurich garantit amb el núm. 34027 talla (?) C 2 1/2.

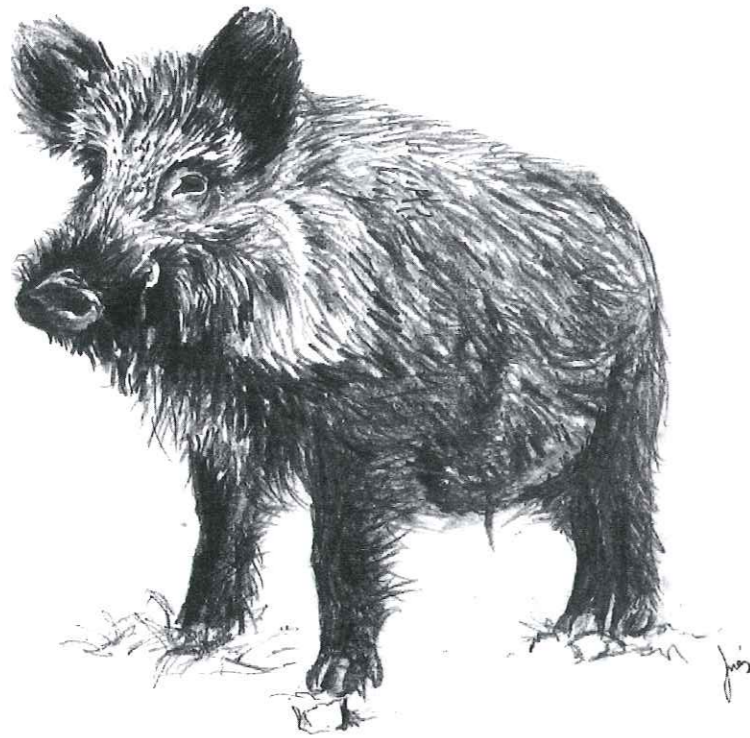
En principi, tot normal. I com que estan de moda les antigalles, tothom el vol. Ara bé, un cop el piolet ha estat ben rascat, polit acuradament i ben netejat, s'hi ha trobat un escut del CEC i unes inicials: JSS - 1865.

I qui era aquest JSS.....?

I què té a veure aquest piolet amb la gent que vol pujar tots els tres mils del nostre estimat Pirineu?

Tal com diria un padri d'abans, «qui el vulgui, que se'l guanyi!».

El Porc Senglar

Tot seguit parlarem d'un porc. Un porc força més pelut que els que estem acostumats a veure a les granges, amb uns ullals més desenvolupats, de color marró fosc, gairebé negre i no rosa, i que viu a totes les nostres muntanyes.

Pertanyent a la família dels súids, el senglar (*Sus scrofa*) és l'avantpassat del porc domèstic. A part de les característiques citades que els diferencien, les proporcions relatives d'extremitats i cos estan igualment modi-

ficades, com ho està la proporció entre massa muscular i esquelet. Heus ací que el senglar no tingui res a veure amb l'animal gras i feixuc de les granges, sinó que posseeix una figura força més estilitzada i un cos àgil i robust. Es curiós el fet que el porc domèstic tingui un encèfal de menor volum i superfície que el salvatge, cosa que s'ha interpretat com una reducció conseqüència de l'empobriment d'estímuls al qual estan sotmesos els animals domesticats.

Els mascles adults de porc senglar poden assolir pesos de fins a 190 kg, i 160 kg les femelles. La longitud del seu cos pot arribar a 155 cm. Malgrat ser un dels nostres majors habitants del bosc, es queda petit quan es compara amb els seus «cosins» del nord-est d'Europa, on poden arribar a pesar 350 kg. Això s'atribueix al fet que les poblacions d'una mateixa espècie consten d'individus més petits i lleugers a les àrees de distribució climatològica càlida que a les de climatologia freda; el mateix passa amb les altres espècies animals, com ara els isards.

La presència d'ullals altament desenvolupats diferencia generalment els mascles de les femelles, tot i que cal recordar que les femelles velles poden estar més ben dotades que altres mascles, sobretot si són individus joves.

El porc senglar viu sol o en grups formats per una femella amb les seves cries de l'any, i de vegades també amb les de l'any anterior. Els mascles s'uneixen a les femelles a l'època de zel, que s'escau als mesos de novembre a gener. Les femelles, després d'uns 115 dies de gestació, tenen les cries; acostumen a parir de quatre a cinc porcells, que nei-

xen amb una lliurea a la pell d'onze ratlles de color crema i burell al llarg del cos.

Aquest pelatge característic el conserven fins als sis mesos de vida; a partir d'aquesta edat fins a l'any es fa més fosc, amb tonalitats rogenques, i és a partir de l'any de vida que es consideren animals adults, destacant les llargues cerres i la crin dorsal que va pel llong fins a la meitat del cos.

Durant el dia, aquests animals romanen «enllitats», sovint usant els mateixos llocs de descans, i és al vespre quan inicien l'activitat i surten a buscar menjar. Els desplaçaments, que poden ser d'uns quants quilòmetres, els fan segons la disponibilitat d'aliment de cada zona.

El seu règim alimentari és omnívor. Furgen la terra i, mitjançant el seu desenvolupat olfacte, localitzen bulbs, tuberculs i nius de rosegadors, insectes, cucs, i fongs que desen-

terren i endrapen. Mengen gran varietat de vegetals i es deleixen per les glans. Com a resultat d'aquestes investigacions subterrànies, veiem sovint extenses àrees amb la terra remenada.

Quant a l'hàbitat, podem trobar-los gairebé arreu, sempre que no els manqui aliment i disposin de prou terreny per amagar-se. Eviten solament les zones molt obertes, sense vegetació, i les grans alçades a la muntanya.

En els darrers quinze anys aquesta espècie animal ha experimentat un important increment demogràfic. Això pot atribuir-se als canvis soferts pel àmbit rural amb l'abandó progressiu de les àrees de conreu i de la ramaderia extensiva, i amb la pèrdua de les zones de pastura que, poc a poc, va recuperant el bosc, així com a la disminució de la utilització del propi bosc.

Essent un animal molt cobejat pels caçadors, l'actual si-

tuació pròspera del senglar no ha de suposar motiu per una mala, o, fins i tot de vegades, nul·la planificació cinegètica, ja que d'ella dependrà el correcte desenvolupament de les seves poblacions.

Il·lustració: **Inés Cruz**
Text: **Jorge Gonzalo**

BIBLIOGRAFIA

—REICHOLF, J. (1984): *Mamíferos*. Ed. Blume (Barcelona)

—SAENZ DE BURUAGA, M.; LUCIO, A.J.; PURROY, F.J. (1991): *Reconocimiento de sexo y edad en especies cinegéticas*. Ed. Gobierno Vasco, Eusko Jaurlaritza (Vitoria).

—GERARD, J.F.; TEILLAUD, P.; SPITZ, F.; MAUGET, R.; CAMPAN, R. (1991): *Le sanglier*. En: "Les ongulés sauvages de France", suplement núm. 6 de *La terre et la vie, revue d'écologie*, (Paris), 11-66.

Rifa de Nadal

Núm. 32.218

LA PODEU ADQUIRIR EN PARTICIPACIONS DE 300 PESSETES
(SENSE RECÀRREC) AL LOCAL DEL CENTRE I ALS LLOCS DE
COSTUM, COM CADA ANY.

NIKON
SONY

Fotografia
Audio
TV i Vídeo

MAJOR, 76
Tel. 973/26 88 29
25007 LLEIDA

- * Habitatges
- * Despatxos
- * Locals comercials
- * Places de garatge

Tot s'ha construït a fi que
vostè obtingui la millor
inversió. Pot consultar-nos
sense cap compromís.

PROJECTES I CONSTRUCCIONS, S.A. IMMOBILIÀRIA

Av. Blondel, 7, 1r. 2a. - Tel. 26 22 77

FACILITATS DE PAGAMENT

Entrevista amb...

Iban Calzada

Ell és jove. És com qualsevol altre jove que trepitja l'asfalt de la nostra ciutat. Té 23 anys i estudia a l'Escola Municipal de belles Arts. Es diu Iban. Amb ell molts de nosaltres compartim una forma de viure, un somni que ens esperona, que ens ajuda a afrontar el dia a dia; l'activitat esportiva.

Té un somriure especial, una lluentor als ulls que evidencia la resta. Com a conseqüència d'un infaust accident, pateix una discapacitat funcional, que li resta una mobilitat important.

Sorprenentment, descobrim que és un passota de les barreres arquitectòniques, ja no s'hi fixa. «T'hi trobes molt sovint, si cada vegada has de muntar un ciri no val la pena. Quan hi ha un rengle d'escalles, busco un parell «d'onsos» que m'ajudin.

Ens el podem trobar entrenant a l'INEFC, hi va tres cops a la setmana. Uns alumnes de l'assignatura de Didàctica de l'Educació Física especial desenvolupen amb ell un programa de preparació de força i resistència esportiva.

En el seu cau, un espai molt íntim per a ell, on es refugia per dissenyar, recorda com va començar una de les seves afeccions. Em cavil·lava el cap, haurem de fer alguna cosa, si no ens avorrírem. La veritat és que no sé com em va arribar la informació que hi havia gent que esquiva, vaig investigar una mica, i a partir d'una foto, en el taller d'en Paco Piñol construïrem un estri, que no té res a veure amb

les cadires que hi ha per esquiar, i amb «allò» vam fer les primeres baixades. Les cadires convencionals duen un sol esquí, i jo em vaig creure molt llest i vaig dir: «amb un de sol no t'aguantaràs» i vam instal·lar un monoesquí, era un «pepino» perquè té molta base i no es podien clavar cantells. La primera esqujada, la vaig fer a Boí Taull, sense agafar els remuntadors, portava uns guants amics que feien de portejadors. La primera esqujada seriosa va estar a Ordino Arcalís.

Les estacions d'esquí normalment no et fan pagar els forfaits, et faciliten molt les coses –no ho entenc–, et paren els telecadires, caus del remuntador i mutes l'espectacle. Molt bon «rotllo», si tens qualsevol problema te'l solucionen ràpidament.

«Escollir l'activitat esporti-

va i no el sedentarisme depèn de cadascú, la meva opció es més normal.»

Ell, vol deixar plena constància de l'agraïment que té als amics i familiars en el primer dia de neu, fins que a poc a poc va anar agafant confiança en el medi. Com en tots els inicis, han existit situacions, que amb el pas del temps aprenem a relativitzar.

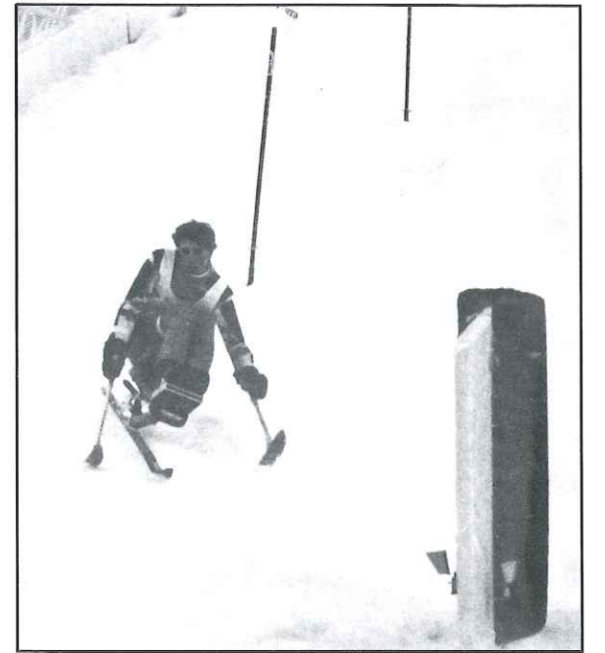
Una vegada a Astun, en el campionat d'Espanya, va

estar nevant tota la setmana i les pistes varen ser trepitjades per les màquines. En una de les baixades vaig veure el pas d'una pista a una altra, era ple que vessava d'una neu verge molt suggerent. El resultat: enfonsat amb dos pams de neu a sobre del cap. Vaig haver de fer un forat amb els pals per fer senyals; al cap de 10 minuts ja tenia gent amb les pales per treure'm d'allí.

La temporada passada va trencar la no gens menyspreable quantitat de 15 esquís. Amb el pas del temps vaig anar comprovant que el meu equilibri sobre la cadira millorava. Va arribar a les meves mans informació que hi havia competicions especials. El primer any no tenia el nivell suficient i m'ho vaig mirar des de fora. L'any següent va ser la prova de foc, amb la participació en uns campionats d'Espanya i en una copa internacional dels Pirineus fent plata en slalom especial i bronze respectivament.

Ell se sent orgullós i nosaltres admirats d'una sèrie de diapositives en les quals surt el nostre protagonista fent submarinisme.

El començament va ser amb un curs amb la SAS del CELL, era el primer nivell, no vaig acabar les pràctiques perquè ja era la tardor i a més havia de passar la revisió mèdica que no estava clar que la superés. Aprofitant que el meu germà és instructor submarinista del PADI (sistema americà) a Hondures i que fins i tot hi ha instructors en aquest país especialitzats per a disminuïts vaig fer uns cursets. Tinc tots els títols esportius –Open water i Advance–. M'he capbussat a Hondures i la República Dominicana. Per moure'm sota l'aigua porto uns guants palmípedes, per tal d'anar al ritme dels que porten aletes.

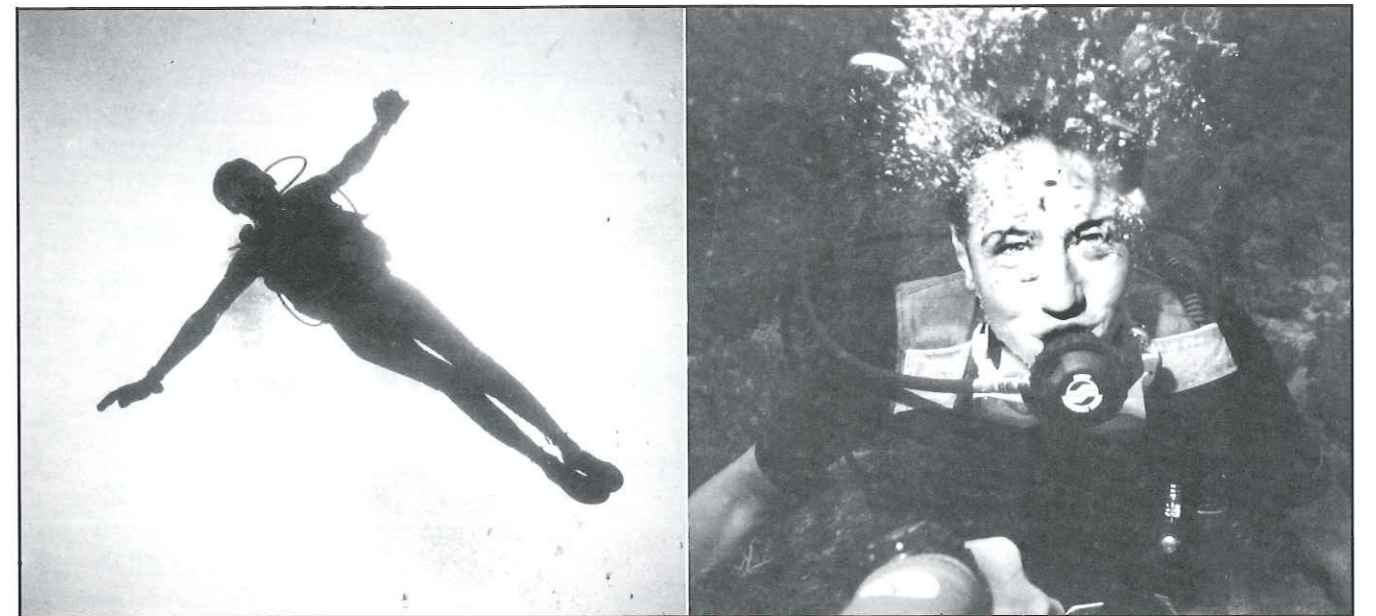

Tinc molta més mobilitat sota l'aigua que en la vida quotidiana.

Realment hem d'aprendre molt de les circumstàncies, de l'eventualitat d'aquesta vida, de l'aventura de l'existència, de les persones que ens envolten. Gràcies per aquest exemple Iban.

Equip Aresta

Transcripció: Juanjo Garra

La boca nord del Túnel de Bielsa

EL dia de Sant Josep passat ens diríem cap a St. Lary (França) amb el resolut propòsit d'acabar la feina que ens quedava pendent de l'any 93, quan, per poc, no vam poder fer el cim del Néouvielle (veure l'ARESTA núm. 3/93).

El que no sabíem és que enguany encara ho teníem més cru, ja que la carretera que porta a l'interior del Parc restava tallada per nombroses congestes de neu a partir de mig quilòmetre des del creuament d'Aragnouet-Fabian, i que els responsables del Parc no s'havien molestat a traure (potser per preservar-ne el caràcter integral?). Així doncs, l'aproximació fins al refugi, on teníem previst pernoctar, s'incrementava en unes dues hores més que caldria fer carregats amb els esquís a l'esquena.

Com que la gent no estava per endurir-se (som alpinistes o «pisteros» conversos), aviat es va descartar el Néouvielle i ens vàrem posar a pensar nous objectius. El primer fóra

tornar a la boca nord del túnel de Bielsa; allà, en l'ampli aparcament, van anar arribant en tongades tot el personal: l'Anton, el Sebes, el Paul, l'Oscar Olivé i la Marta, el Jordi Jové, la Neus, la Lluïsa, el Jordi Martínez i l'Eli, l'Alfred i l'Anna, el Xavier Palau, el Jordi Càncer i la Margaret, el Víctor, la Mercè Gàzquez, i el cronista.

Les diferents opcions anaven sent aparcades a causa de la llunyania, el risc d'allaus, la dificultat o altres inconvenients, de manera que després de mirar al nostre voltant vam trobar que a dreta i esquerra del túnel hi havien sengles pales força propícies per gaudir d'una esquiada exempta de perill i no massa difícil.

Una vegada decidit el terreny, es tractava de trobar lloc per dormir, ja que, després de tant enraonar, la tarda arribava a la seva fi. Com que portàvem tots els aparells per fer nit al refugi del llac Aubert, no vam tenir problemes per ficarnos al primer aixopluc amb què ensopegàrem. Es tractava

del casolot de les mines de Parzan, també dit Hospital de Parzan, que es troba més amunt del poble del mateix nom, entre el túnel i la duana. Són unes antigues mines de plom i argent, de les quals encara queden en peu les instal·lacions d'aprofitament de la mena i els cables del telefèric que baixava el mineral des de dalt de la serra de Liena; l'edifici té bastant bon aspecte per fora, però per dintre tot just compta amb dues habitacions aprofitables. Després del sopar multitudinari, la gent va anar acomodant-se ben apretadeta i així fins l'endemà.

Al matí del dia 20, i després d'esmorzar sense presses, vàrem tornar a la boca nord del túnel (1820 m), ençant la pujada gairebé a les 10 hores, darrere de diversos grups de francesos. Finalment havíem escollit el costat est del túnel, pensant que la propera sortida de debutants es faria en el costat oposat.

L'inici de l'itinerari és tècnicament el més difícil de la pujada i de la baixada, ja que es tracta d'un tros bastant dret

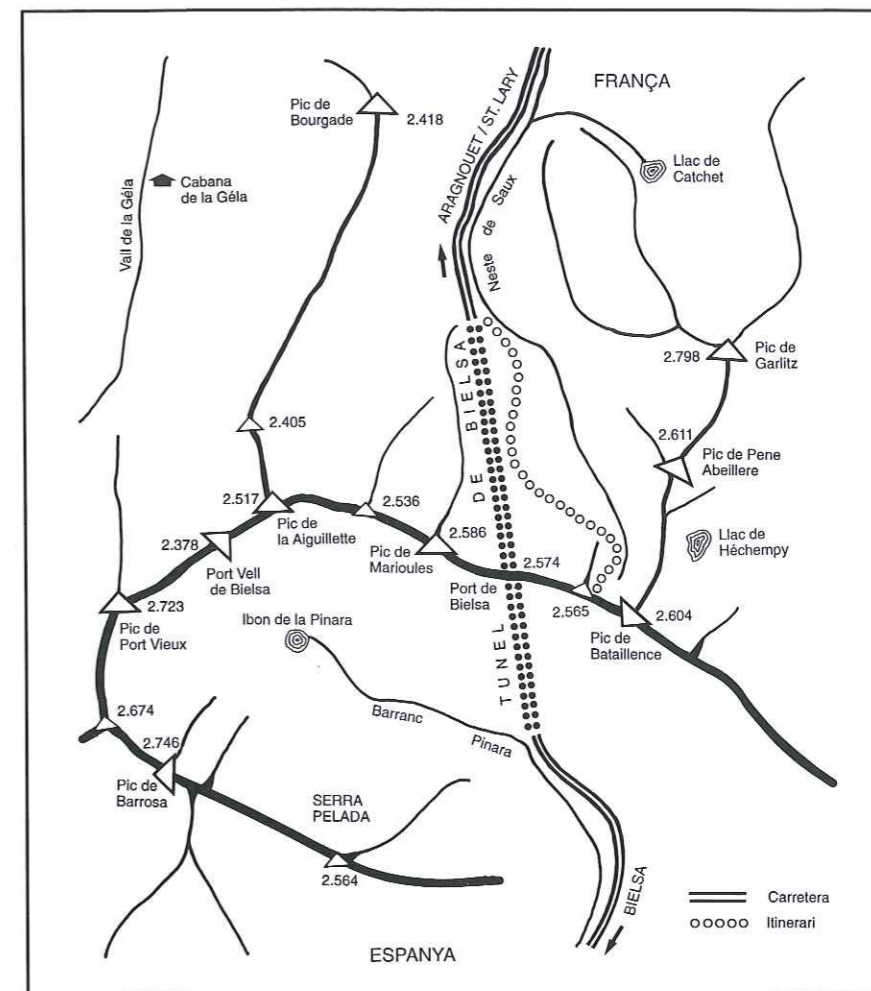
i encaixonat. El més senzill és baixar al riu i començar a remuntar per l'altra banda.

Passat aquest tram, la resta discorre per amples pales que, seguint la direcció del barranc lleugerament apartant-se de l'eix del túnel, ens porta a sota de l'ampla clotada del port de Bielsa.

En aquest lloc parem a fer un mos i a reagrupar-nos. Fixem com a objectiu el cim que tenim al davant pensant que es el Pic Bataillence. Els més llançats opten per dirigir-se cap al port i arribar al cim directament per una canal recta, la resta fem el tomb per davant de la cara nord i pugem per la vessant de llevant, on intuïm una fàcil ascensió ja iniciada pel grup de francesos que ens precedeix.

En menys de dues hores des de la sortida ja som a dalt de tot a 2565 metres. Allà ens adonem que aquell pic no és el Bataillence, sinó que aquest queda encara més lluny, seguint el cordal de la serra cap a llevant.

La panoràmica sobre la vessant espanyola del circ de La Munia és espectacular, amb la visió de les seves fosques i altes parets. També podem anar identificant els

tresmils del massís de Néouvielle. Els pics Campbieil i Estaragne en primer pla i al fons de tot s'endevina el propi pic de Néouvielle, que era el nostre primer objectiu.

La baixada, curta, però amb bona neu, ens acaba de delectar per aquesta excel·lent jornada; tan sols la caiguda de la Marta en el darrer

tram ens posa un ai! al cor als qui estàvem veient des de l'aparcament, però per sort la sang no arribà al riu i això ens permet complir una feliç sortida.

Felicitats a l'Anna per aconseguir el seu primer cim amb esquís.

Pep «el valencià»

AIRE,
LLOGUER
I VENDA
DE MATERIAL SUBAQUÀTIC

☎ 973/22 02 51 - 24 96 71 - 23 61 27
C/. Daunois, 21 (Secà de Sant Pere)
25005 LLEIDA

Banc Sabadell

Primera sortida de la Secció Jove

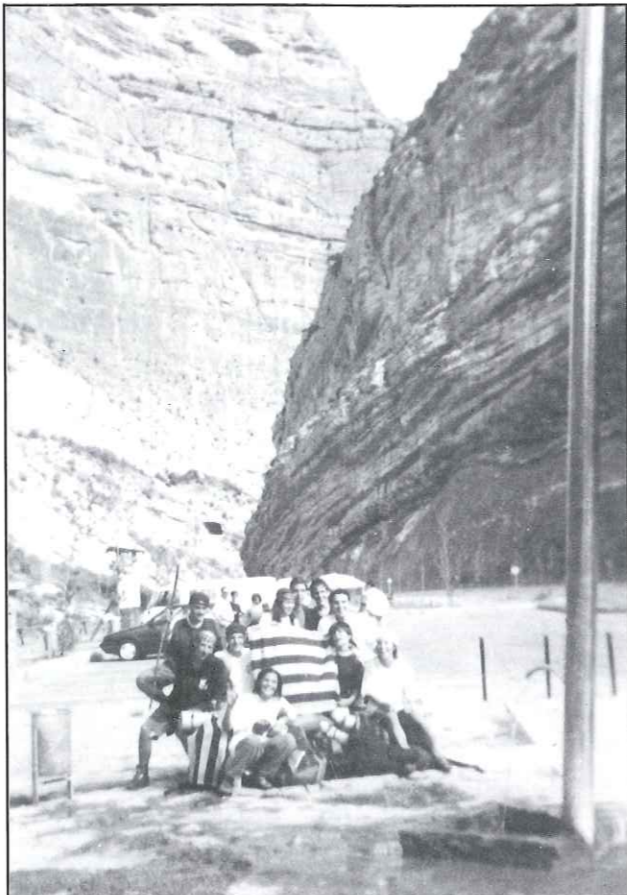
MONTSEC de Rúbies (camí de les Cent Corbes).

Per fi, la Secció Jove del centre ha fet la seva primera excursió després d'aparèixer fa uns quants mesos.

Aquest grup de 10 nois i noies del Centre vam sortir de l'estació de trens d'aquí Lleida, dissabte, a les vuit del matí, entre badalls i cares de son.

Després d'un viatge bastant accidentat i d'un revisor una mica caparrut vam arribar a l'estació d'Ager, a les deu del matí. Tot seguit i amb poques ganes de caminar vam anar a esmorzar al pont penjat. A continuació ens vam dirigir cap a la carretera per pujar pel fort pendent que condueix a la masia Ginesta. Allí vam instal·lar el camp 1 (com les expedicions de veritat). Després de descansar una bona estona vam anar pujant cap a la pedrera de Meià, i després d'intentar trobar algun fòssil (amb èxit) vam dinar. El temps no era gaire bo i vam haver de sortir corrents cap a Rúbies, la majoria per un camí, i l'Isaac i el Jordi per un altre. Després de caminar una bona estona vam arribar a Rúbies. Un cop ben tips de móreres i d'aigua de la font (per cert molt abundant) vam començar a

buscar un lloc per dormir i al final tots vam coincidir en l'església (ja que era el més segur). Jo vaig donar la idea de fer bivac i així ho vam fer. Quan ja ho teníem tot instal·lat i ja estàvem dins el sac, van caure quatre gotes i tots cap a dintre de l'església (una mica apretats!). L'endemà al matí, per una majoria, vam decidir de baixar cap a la font de les Bagasses enlloc de baixar pel camí de les Cent corbes. Tot cantant el segadors (ja que era la diada de Catalunya) vam baixar cap a la carretera tot seguint el curs d'un rierol; en menys d'una hora de la paret de Terradets. Vam continuar cap a Cellers per la carretera vella i vam dinar a la vora del llac. Havent dinat vam passar l'estona que faltava per agafar el tren; uns dormíem (o ho inten-

tàvem) i uns altres es banyaven al llac. Vam agafar el tren cap a Lleida i vam arribar a les 8 del vespre després d'haver fet la primera sortida de la Secció jove.

Esperem que aquest sigui l'inici d'una llarga etapa de la Secció jove del Centre.

Joan Luque

LADA NIVA 4 x 4

el cap de la cordada

TRACCIÓ A LES 4 RODES.
MOTOR DE 1.600 C.C.
SUSPENSIO INDEPENDENT A LES 4 RODES.
BLOQUEIG DELS 2 DIFERENCIALS: NO PATINA MAI.

DISTRIBUIDOR: AUTOMOBILS MIRADA - Alcalde Rovira Roure, 38 - T. 235252 - LLEIDA

XXXVI Pessebre al cim d'una muntanya

COM l'anterior i l'altre i l'altre; any darrera any, tornarem a reunir-nos grans i xics, pujant l'estret senderó enmig del bosc fins albirar el cim on deixarem el nostre pessebre; acte amb el qual el Centre s'associa a les festivitats nadalenesques.

El lloc triat enguany serà l'ermita dita vulgarment de Sant Quiri (Sant Quirze i Santa Julita) a Berèn, a la Comarca de l'Alt Urgell, a 1475 m d'altitud.

El dia: Diumenge 18 de desembre. El programa previst serà el següent:

8'00 h.: Sortida de Lleida, per la carretera C - 1313, la de la Seu d'Urgell.

Esmorzar: que cadascú triï el lloc que sigui del seu gust.

10'30 h.: Al km 118'50 de la carretera C-1313, cal girar a l'esquerra, travessar el pont sobre el riu Segre (Palanca de Noves) i seguir la carretera que va a Noves de Segre, que és a 2 quilòmetres.

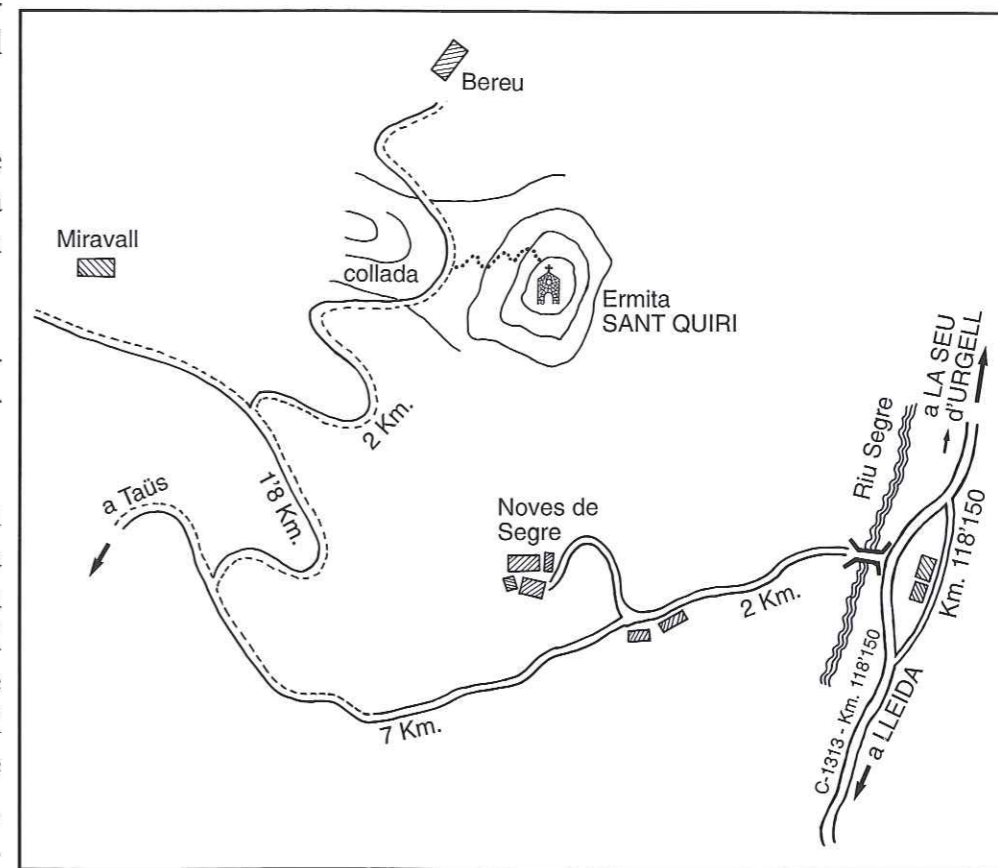
Aquí, al barri baix, farem una reunió de cotxes, hi ha espai suficient. Una vegada agrupats, seguirem la carretera de Taüs uns 7 quilòmetres (4 estan asfaltats). D'aquí surt una pista a mà dreta que ens portaria a Miravall, la seguirem 1'8 quilòmetres i a mà dreta agafarem un altra pista (no sabem en quin estat pot està en aquella data) que en 2 quilòmetres ens deixarà a l'àmplia collada de Berèn, a 1240 m d'altitud.

11'30 h.: Sortida a peu per la senda que porta a l'ermita, es calcula de 3/4 a 1 hora de

camí; col·locació del Pessebre i cantada de nades.

Consells: Si la segona pista està malament i algú dels conductors de turismes no hi està habituat, procurarem, amb bona voluntat encabir-los en vehicles tot terreny (si formen part de la caravana). Si alguna persona troba pesat pujar carregada fins a l'ermita, o el lloc no li sembla adient per a la canalla (l'emplaçament de l'ermita és agrest) poden baixar a dinar a la collada. A dalt no es pot encendre foc.

Angel Gàzquez

Descens de Barrancs

Barranc dels Castellassos

L'ANY passat, de retorn del descens de la Roia de Mollàs, vam fixar-nos que tot just de sobre de Tavascan baixava un barranc no massa engorjat però que formava un seguit de cascades força prometedora, ja que aquest no figurava en la documentació sobre la matèria, al nostre abast, vam decidir de fer-hi un cop d'ull.

Aproximació: Sortint de Tavascan pel GR-11 en direcció a Àreu, es creua el riu de Lladorre i s'inicia la pujada fins a la cambra d'aigües de l'abastament de la població, es deixa el GR i es segueix el camí de servei de la conducció fins al punt de captació, en el llit del barranc, cal travessar-lo i pujar al recte fil, tot superant un parell de cingles per l'esquerra, fins a un petit replà

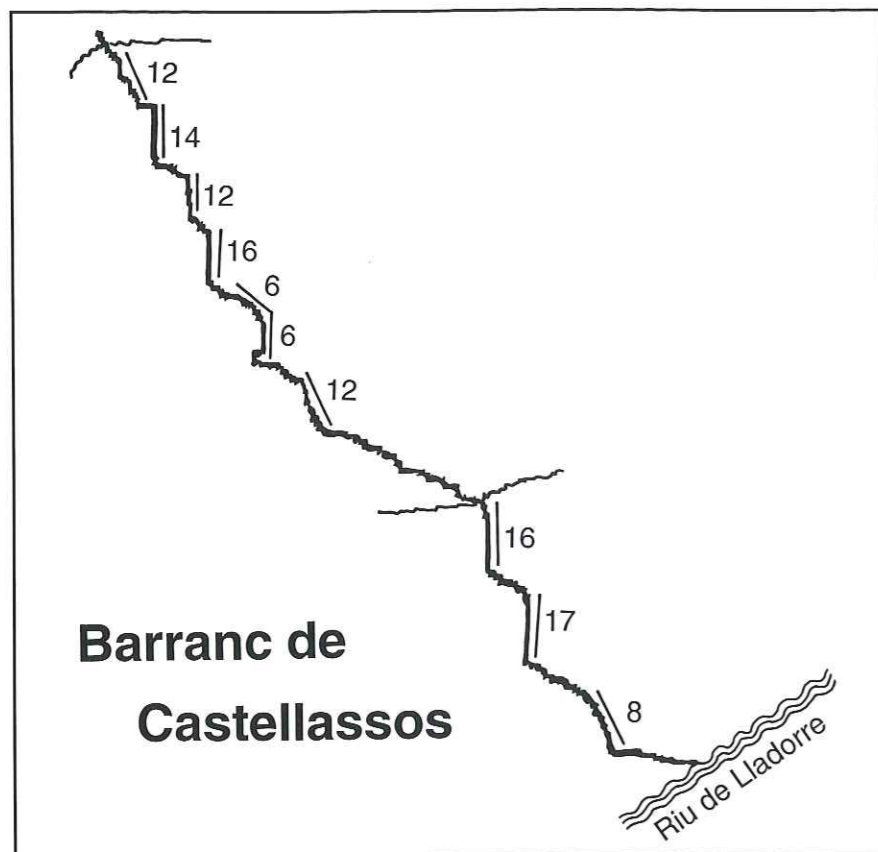
on iniciarem el descens. Com a referència podem dir que des d'aquest punt un corriol ens mena a unes antigues fortificacions militars a l'altra banda del torrent (vessant sud).

Descens: Com ja s'ha esmentat es tracta d'un típic torrent d'alta muntanya, no gaire engorjat i amb moltes possibilitats de sortida, tots els ancoratges són naturals (arbres) situats gairebé a la vertical dels ressalts, això i la lliscositat del terreny fan molt recomanable, si no imprescindible en alguns casos, l'assegurança de l'accés a les instal·lacions, bé mitjançant passamà o bé davallant amb rappel fins a l'ancoratge següent.

Dades Tècniques

Aproximació:
30 minuts
Retorn:
5 minuts
Desnivell aproximat:
250 metres.
Verticals:
12, 14, 12, 16, 6+6, 12 -captació-, 16, 17, 8.

Descens realitzat el 23 de juliol de 1994 per E. Berga, J. Garcia, A. Satorra i J. Ll. Gàzquez.

VIRGILI PARDO

GESTOR ADMINISTRATIU - GRADUAT SOCIAL

ASSESSORIA FISCAL

Av. Francesc Macià, 31, 2n. - 2a.

Telèfon 973/23 62 07

Fax 973/24 20 17

25007 LLEIDA

Camarasa Cracks (II)

Relació de les vies:

— Agulles de la Pera i punta Víctor

L'aproximació a les agulles es fa seguint un camí que surt de la carretera poc abans de la central de Camarasa, primer molt ample i després es transforma en un corriol estret que va seguint les torres d'alta tensió. El descens s'efectua en rappels equipats per la part interior de les agulles.

4. «Electrocrack» V, 55 m 1ª asc. J. Marmolejo i Angels

Material: joc de tascons, excèntrics mitjans i grans i algun friend.

5. «Hernia» VI-, 60 m 1ª asc. J. Muñoz, i J. Pinar

Material: algun pitó per equipar les reunions, tascons excèntrics i friends.

6. «Vidal-Farreny» V, 55 m 1ª asc. J. Vidal i J. E. Farreny

Material: Joc de tascons excèntrics i algun friend.

— Cinglera de la llum

Aquesta paret és situada sobre la carretera de la central, i s'hi arriba seguint el mateix camí que mena a les agulles de la Pera, des del sector Perrancot. Continuant el camí durant alguns minuts, de seguida es veuen les fissures més característiques. El descens es fa normalment rapelant de savines o de la reunió.

7. «Alto doblaje» VI-, 35 m 1ª asc. J. Caubet, J. Marmolejo i A. Carnicer.

Via semiequipada, només cal dur algun tascó mitja i petit.

8. «Kin cony» V/V+, 35 m 1ª asc. J. Caubet, L. Marin i J. Terraza

Material: joc de bicoins i friends petits i mitjans.

9. «Fair play» V/V+, 35 m 1ª asc. Esther i J. Marmolejo

Material: joc de bicoins i friends

10. «Master crack» VI, 40 m 1ª asc. J. Marmolejo, C. Barri i Angels.

Material: joc de bicoins, friends i excèntrics.

11. «Tago mago» V, 50 m 1ª asc. J. Marmolejo

Material: joc de tascons, friends i bagues per savines.

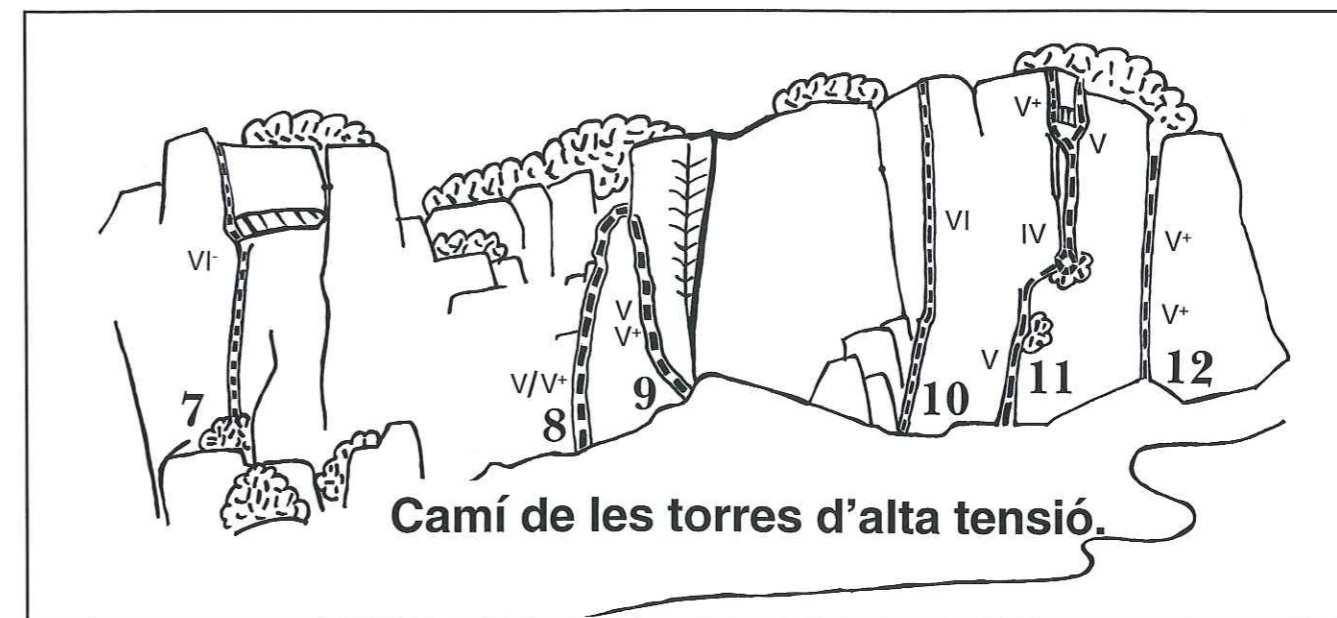
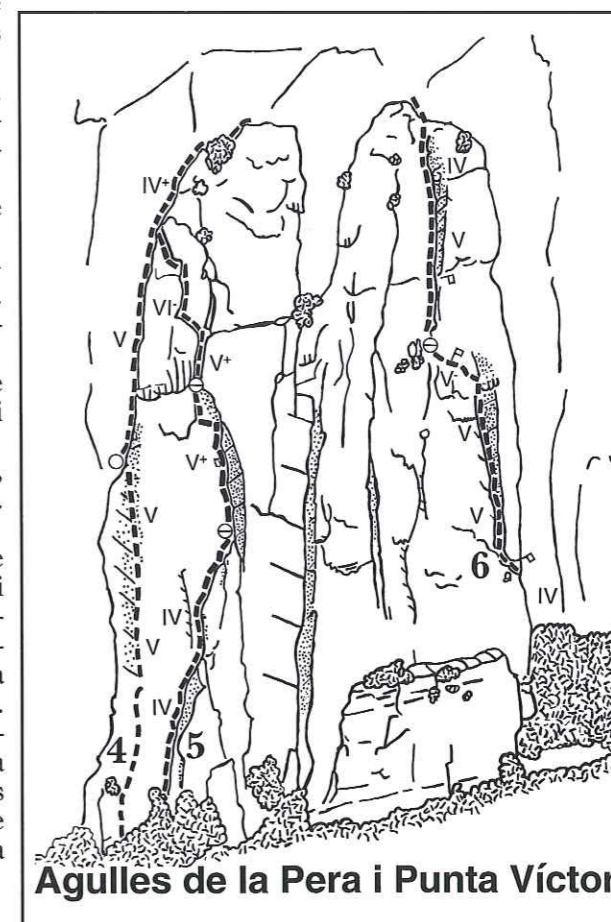
Es pot fer reunió en una savina a meitat de la via. La variant de sortida de l'esquerra del sostre es més difícil (V/V+) que l'original per la dreta (V).

12. «Yosemite» V+, 30 m 1ª asc. J. Marmolejo

Material: joc de bicoins i friends mitjans i grans.

Text: Jordi Marmolejo

Dibuixos: Joan Escuer

Esquí de muntanya

4 de novembre.	Trobada d'esquiadors per fer el calendari	
11 de desembre.	Pic Parros.	Vocal: Andreu Bernadó
tel: 246120
1 de gener.	Tuc de la Pincela.	Vocal: J. M. Charles
tel: 234187
8 de gener.	Especial debutants.
(Beret, Pedescal, Bagergue)
(Cal saber esquiar! !)	Vocal: Feliu Izard
tel: 241124

Grup espeleològic lleidatà

13 de novembre.	Avencs del Capolatell.	Vocal: J. Ll. Gàzquez
tel: 248184
27 de novembre.	Avenc de l'Espluga.
(Nivell iniciació)	Vocal: J. Ll. Gàzquez
tel: 248124

Bicicleta de muntanya

27 de novembre.	Camarasa, La Massana, Alòs de Balaguer, S. Carbonera, Camarasa	Vocal: Pep Godoy
tel: 203604
4 de desembre.	Ivars de Noguera, Ermita de Cérvoles, Òs de Balaguer, Ivars de Noguera	Vocal: Andreu Bernadó
tel: 246120

Excursionisme

12 i 13 de novembre.	Serra de Moncayo (Saragossa)	Secretaria del Centre
20 de novembre.	XVII Marxa de Regularitat de les Terres de Lleida
(Organitzada pel nostre Centre)	Vocal: Josep Balaguero
tel: 248347
26 i 27 de novembre.	Puigsacalm (La Garrotxa.)	Secretaria del Centre
4 de desembre.	Serra de Busa.	Secretaria del Centre
8 al 11 de desembre.	Senderisme: GR7. De Peñagolosa Pel regne de València
(Divendres, 2, reunió preparatòria)	Vocal: Joan Ramon
tel: 244194
18 de desembre.	35è Pessebre (a Berèn)	Vocal: Angel Gàzquez
tel: 233451
8 de gener.	Serradell, Pui de Lleràs.	Secretaria del Centre
15 de gener.	Cicle: Ports de Besseit Prat de Compte, Coll de la Carrasqueta, la Refoia.
Organitza el Centre de Lectura de Reus	Secretaria del Centre

Esquí de fons

8 de gener.	Trobada Principi de Temporada (Tuixent).	Vocal: Núria Sole
tel: 248347 |
|-------------|---|----------------------------------|

... A l'hivern sempre a

la tenda

Passeig de Ronda, 84 - ☎/Fax (973) 28 01 61
25006 LLEIDA

CAIXA DE TERRASSA

Persones. Servei. Qualitat.

ARESTA

la revista del Centre.

Participa-hi!

ARESTA

